

Enbiya ve evliyalar için “mehasin-i rububiyetin dellalları” tabiri kullanılıyor. Bu ifadeyi biraz açar mısınız?

Dellal kelimesi delalet eden, vasıta olan manasına geliyor. Satıcı ile alıcı arasında vasıta olan kişiye de dellal deniliyor.

Mehasin-i rububiyet ifadesi, bu âlemde her şeyin en güzel şekilde terbiye edildiğine dikkatimizi çekiyor. Fatıha'nın hemen başında Cenâb-ı Hakk'ın **“Rabbü'l-âlemîn”** olarak tanıtılması da terbiye fiilinin bu âlemde en dikkat çekici ve en yaygın uygulama sahası olan bir İlâhî icraat olduğunu bizlere ders veriyor.

Gözümüz görececek şekilde terbiye edilmiştir ve bu terbiye çok güzel verilmiştir.

Alyuvarla akyuvarın, akciğerle karaciğerin terbiyeleri de çok güzeldir ve birbirinden çok farklıdır.

Semayı da arzı da “Rabbü'l-âlemîn” olan Allah terbiye etmiştir.

Ceylanın terbiyesi başka, aslanınki başkadır.

Böyle sonsuz terbiye fiilleriyle yer ve gök kaynaşırken bunların tümünü görmeden yahut görmezlikten gelerek, sadece nefsinin istekleri peşinde koşan gafil insanları, peygamberler ve onların izinde giden büyük zâtlar ikaz etmekte, onların dikkatlerini her biri diğerinden harika olan bu terbiye mucizelerine çekmektedirler.

O nuranî zâtlar, kâinattaki harika icraatlar ile insan aklı arasında adeta aracılık etmekte, onları düşünmeye, ibret almaya, hayret etmeye ve kulluk görevlerini icraya davet etmektedirler.

“Hem hiç mümkün olur mu ki, nihayet kemalde olan bir cemal; gösterici ve tarif edici bir vasıta ile kendini göstermek istemesin?”

“Hem mümkün olur mu ki; gayet cemalde bir kemal-i san'at, onun üzerine enzar-ı dikkati celbeden bir dellâl vasıtasıyla teşhir istemesin?” ([Sözler, Onuncu Söz](#))

Otuz Birinci Söz'de Peygamber Efendimizin (asv), dolayısıyla de bütün enbiya ve evliyanın görevleri hakkında **“saltanat-ı rububiyetin dellâlı ve marziyat-ı**

İlâhîyenin mübelliği ve tılsım-ı kâinatın keşşafı” ifadeleri kullanılıyor.

Her mahluk bizzât Allah'ın terbiyesinden geçmiştir. **Saltanat-ı rububiyet**, bu manayı ders verir. Yani O'ndan başka Rab yoktur. Ve insan o yegane Rabbin marziyatını, yani nelerden razı olduğunu elçilerinden öğrenecek, hayatına O'nun emir ve yasakları doğrultusunda istikamet verecektir.

Yine o insan, varlık âlemini İlâhî fermana göre okuyup değerlendirecek, kâinatın tılsımını, yani ne gibi gizli ve ince manalar ifade ettiğini böylece öğrenebilecektir. *Demek ki, **peygamberler ve onların varisi büyük zâtlar**, Allah'ın rububiyetini ilan eden, rıza çizgisini gösteren ve insanlara kâinat kitabını doğru okuyup doğru değerlendirmeyi öğreten rehber şahsiyetlerdir.*